

GLASNYT

Udgivet af Glashistorisk Selskab Aalborg * 1976

Nummer 35.

Februar 2004

18 årgang

Indhold.

- Side. 3 Endnu et svar til Niels Ove Pedersen; ang. glasspørgsmål.
- Side. 4-5 Referat: 5 november 2003 Michael Bloch fortæller om sin bog
- Side. 6-15 Den spidsbladede - en sandsynlig dansk blomsterslibning. artikel v./ T. Errboe.
- Side. 16-17 Glastur til Venedig. En rejsebeskrivelse v./ Irene M. Kristensen.
- Side. 18-24 Brendekildeglas - En efterlysning v./ Niels Andersen.
- Side. 25 ET STYKKE SNURREPIBERI. artikel v./ Irene M. Kristensen
- Side. 26-27 Referat: KLUBAFTEN 28 januar 2004
- Side. 28 Databaser med glasmager fra Kastrup Glasværk v./ Inger Kjær Jansen.

GLASNYTs redaktion adresse:

Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Postboks 543, 9100 Aalborg.

Ansvarlig redaktion:

Poul Schjelder, TLF / FAX. 98 38 12 26

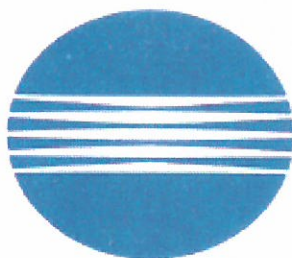
E-mail : schjelder@tv.dk

Irene M. Kristensen. TLF: 86 27 22 96

Bente Hansen. TLF: 98 38 33 54

Tryk : Schjelder / KONICA MINOLTA digital kopimaskine

KONICA MINOLTA

Konica Minolta Business Solutions Denmark a/s

Marathonvej 1, 9230 Svenstrup

Tlf : 72 21 21 21 FAX : 72 21 27 02

Kære Niels Ove Pedersen

I Glasnyt 33 stiller du tre spørgsmål til læserne, og det ene af dem kan jeg besvare.

I 1999 udgav Bryggeriforeningen et festskrift i anledning af dens 100 årige beståen, 'Bryggerne og de tre store udfordringer'.

Dette skrift omtaler foruden bryggerinæringens almindelige vilkår i perioden også en lang række større og mindre bryggerier i provinsen.

Der er vel sagtens tale om alle de bryggerier som på et eller andet tidspunkt har været medlem af sammenslutningen, eller er blevet opslugt af et af dens medlemmer.

Jeg tillader mig at citere ordret fra 'Bryggerne og de tre store udfordringer':

Bryggeriet Concordia
Grundlagt i Svendborg i 1864

Bryggeriet Concordia lå i Bagergade i Svendborg og producerede mineralvand fra 1864 til 1900, bayerskøl fra 1866 til 1900 og hvidtøl blot to år, fra 1898 til 1900. I år 1900 indgik Concordia i Svendborg Bryghus, men produktionen fortsatte i bryggeriets lokaler frem til 1902.

Svendborg Bryghus blev i 1967 en del af Albani Bryggerierne. Bryggeriet lukkede i 1989.

Med venlig hilsen

Alfred Hytter Nørregaard

Referat af møde 5. november 2003

Michael Bloch fortæller om sin bog: Dansk presset glas 1850 - 1950

Det skulle oprindeligt have været en klubaften, men da den med længsel ventede bog nu omsider var udkommet, blev det aktuelt at træffe Michael Bloch, og det var dejligt, at han kunne komme over til os.

MB startede med at gennemgå forordet, hvorunder han navnlig fremhævede samarbejdet med Mogens Schlüter omkring genetableringen af Kastrups prøvesamling, der af den tidligere direktør var blevet spredt for alle vinde. MB fortalte, at bogen allerede havde solgt godt, så 2. oplag var på vej. Han var selv godt tilfreds med sin bog men dog lidt irriteret over forskellige små skønhedsfejl.

Da samlingen blev afleveret til Kastrupgårdmuseet, var det navnlig med vemod, at MB gav slip på de farvede saltkar, der havde været hans hjertebørn. Men det kan iøvrigt være svært at afgøre, om alle saltkarene er danske, da de samme typer er produceret andre steder, bl.a. i Sverige. Der er f.eks. stadig tvivl om de kaneformede på side 31. Jeg kan tilføje, at skårene på side 30 bekræftes af tilsvarende fund i Mylenbergs tomt.

MB fremhævede forskellene mellem porterglassene på side 13 og nævnte, at de ofte har fundet anvendelse som hospitalsvaser. De mange forskellige sukkerstel har deres charme, og selv om man kan synes, at denne klunkestil er noget overlæst, bør man se på dem med den tids øjne. Og navnlig de lyseblå er da charmerende.

Der blev gjort opmærksom på, at der er kludder i nummereringen på tegningerne af saltkar på side 19 m.h.t nr. 4 og 5, idet nr. 4 er uden nummer, mens nr. 5 burde hedde nr. 4. Og mens vi er ved saltkarrene: På side 50 er det midterste saltkar af svensk oprindelse og ikke Kastrups model, der har indadbuede hjørner og en anden bundstjerne.

Det blev understreget flere gange, at man næsten aldrig kan være 100% sikker på nationaliteten af et stykke presseglas, da de samme forme er solgt til flere glasværker. Engelske presseglas kan dog ofte men ikke altid kendes på det rombeformede registreringsmærke. Bl.a. kendes sukkerstellet nr. 196-197 fra Aalborg også i en engelsk udgave, og sukkerstellet fra Kastrup på side 45 er også produceret i Valeristhal. Der er ligeledes tvivl om de to gule asietter på hhv. side 47 og 51, da de er lidt forskellige fra Kastrups katalogtegninger. Bladasietter kendes i mange varianter fra alverdens glasværker, og turbinemønsteret har været uhyre populært i Sverige.

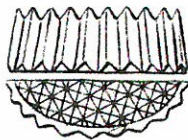
Det er påfaldende, at nogle ting er meget almindelige at finde på markedet, mens andre er utroligt sjældne eller aldrig set. Det tønndeformede vandglas på side 69 er ekstremt sjældent, mens dets naboer på side 89 findes i store antal. På side 87 nævnes, at den nederste flødekande ikke kendes i rødt. Det gør den nu, da et medlem havde medbragt et eksemplar. MB har med vilje undladt at bringe en liste i bogen over numre i katalogerne, som endnu ikke er fundet, da han - som han sagde - gerne selv ville have en chance. Han var så venlig at nævne en række ting, specielt på

Kastrup-plancherne, men da jeg også gerne vil afsøge jagtmarken uden for mange konkurrenter, tillader jeg mig at udelade dem af referatet.

Efter at bogen var gennemgået i store træk med fremhævelse af mange smukke og sjældne ting var der lejlighed for Michael Bloch til at komme rundt til bordene og kommentere medlemmernes medbragte glas og svare på spørgsmål, og undervejs kom han ind på et spændende projekt, idet man er på sporet af et hidtil ukendt renaissanceglasværk på Sjælland.

Det blev en spændende aften i selskab med en vore få virkelige glaseksperter. Der var da også rekordstort fremmøde, idet 42 havde fundet vej til Husets teaterloft.

IK

nr. 1

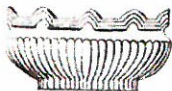

nr. 2

nr. 3

Der blev gjort opmærksom på, at der er kludder i nummereringen på tegningerne af saltkar på side 19 m.h.t nr. 4 og 5, idet nr. 4 er uden nummer, mens nr. 5 burde hedde nr. 4. Og mens vi er ved saltkarrene

nr. 4

nr. 5

nr. 6

Sukkerstel i hvidt og sukkerfad (h. 12,2 cm) i rodt, med efterligning af skærslibning. Fyens Glasværk kat. nr. 217, lb.nr. 702. Flødekanden (h. 9,5 cm) er sjælden og kendes endnu ikke i rodt.

Den spidsbladede – en sandsynlig dansk blomsterslibning

Om blomsterslebne glas – nok engang

Det er aldrig blevet endelig fastslået, hvilke og hvor mange forskellige temaer de danske blomsterslibninger egentlig omfatter. Traditionelt tænker vi først og fremmest på de to typer egeløv og vinløv. Ganske vist nydelige botaniske vækster, men eftersom den ene er et træ og den anden nærmest en busk, kan man ikke just påstå, at de er repræsentanter for blomsterverdenen.

Hvad dette sidste angår, ser det bedre ud med typen Iserhorstslibninger, der trods alt ofte indeholder stiliserede blomsterkroner mellem de spidse pileblade, se fig. 6.

En egentlig slibning med blomster, blade og ranker ser vi på *Viinglas nr. 12* i Holmegaards tegninger fra o. 1850 – se fig. 7. Desværre kendes så vidt vides kun et enkelt glas af denne type med denne specielle slibning (1). Dette glas, der selv uden slibninger er sjældent, er især karakteriseret ved en kraftig fortykkelse i kummens bund – som en hængende, sækformet mollex (2).

Endelig kunne man så til listen føje nogle andre specielle slibninger med spidse, takkede blade med små bærfrugter imellem. Terminologien omkring denne slibning er der ikke enighed om, hverken i litteraturen eller blandt samlere. Der er foreslået forskellige benævnelser så som kirsebærblade, birkeblade, pileblade og lindeblade. Den sidste benævnelse anvendes af Karl-Heinz Poser (3). Endelig har jeg for nylig hørt betegnelsen bøgeløv, hvilket jo må siges at være en smuk og velklingende pendant til egeløvet. Men for at slippe for en masse botaniske spidsfindigheder, når vi nu alligevel ikke ved bedre, vil jeg foreslå den af Harald Roesdahl anvendte typebetegnelse: *Den spidsbladede blomsterslibning* (4). Det er ikke så nuanceret, men i alt fald uangribeligt. Det er denne type slibning, der nærmere vil blive diskuteret i denne artikel.

Lad os opsummere og forsøge at lave en liste over de forskellige typer danske blomsterslibninger:

- egeløv
- vinløv
- Iserhorst-slibninger
- liljekonval/blomster-
ranke (*Viinglas nr. 12*)
- spidsbladede ? (linde-/bøge-
birke-/ kirsebærblade)
- eventuelt flere

Det sidste punkt "eventuelt flere" bevirker naturligvis, at jeg under alle omstændigheder har sikret mig med en helgardering. Dette kun - nok en gang - i erkendelse af vores mangel på fakta, men vi må jo nok her godt 150 år senere erkende, at der højst sandsynligt ikke er flere hovedtyper.

For en god ordens skyld er det nok på sin plads at præcisere, hvad der i denne forbindelse menes med "blomsterslibninger". Det refererer til de forskellige tidlige prislister og kataloger, hvori det angives, at disse slibninger udføres på forskellige dagligdags glas, krus og karafler, dvs. en form for *serieproduktion* - hvis man kan tillade sig at bruge dette nutidige udtryk om decideret håndværk. Holmegaard benævner dem "blomsterskaarne", Conradsminde "blomsterslebne", og i Mylenberg og Aalborgs fælles prisliste fra 1859 benævnes de "med snit" (vedr. forklaring på dette se senere). Da vi ikke har bevaret en prisliste, der passer til tegningerne i det senere Aalborgkatalog fra ca. 1880, ved vi ikke, hvad man på det tidspunkt benævnte disse systematiske slibninger.

De smukke blad- og blomsterbeslebne *lejlighedsvarer*, ofte med deviser, symboler, årstal, navne eller initialer - især på karafler, glas og pokaler, der fremstilledes på stort set alle danske værker, og som især Aalborg glasværk er kendt for - er således ikke omfattet af denne definition (5).

Beskrivelse af den spidsbladede blomsterslibning

De forskellige blomsterslebne motiver findes på internationalt plan i et utal af variationer. Dette gælder også for den spidsbladede. Den type, der i denne forbindelse er den mest interessante, er skitseret på fig. 1.

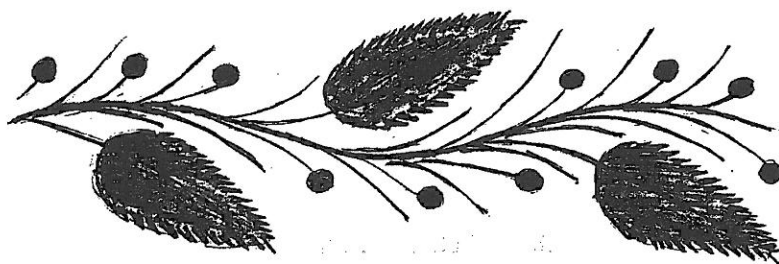

Fig. 1

Skitse af den spidsbladede blomsterslibning

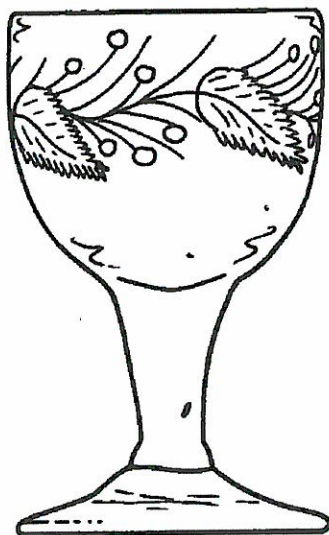
Frisen består af en højredrejet bølgende linie, hvorfra de spidse, takkede blade skiftevis udgår fra den konkave del. Adskilt af enkelte linier er der mellem de i alt seks blade slebet tre små runde bærlignende strukturer over og under linien.

Omtale i glaslitteraturen

Hvis vi forsøger at få en håndsækning om slibningens oprindelse i den tilgængelige litteratur om glas, er der desværre ikke meget at hente. Meget af det, der er udgivet om glas i almindelighed i vores nabolande, har jeg ikke har tilstrækkeligt kendskab til, men hvad den danske glaslitteratur angår, skulle jeg være rimeligt dækket ind. De spidsbladede omtales ikke i nogle af de fire hidtil lancerede udgaver af DG eller i de danske kataloger og prislister i øvrigt.

Kun hos to forfattere har jeg fundet kommentarer om de spidsbladede: Harald Roesdahl og Karl-Heinz Poser. I sin bog *Gamle glas og karafler* s. 88 skriver Roesdahl, at "spidsblad mønstre aldrig er udført på sådanne glas i Danmark, derimod i Sverige og Tyskland"(6). (Der hentydes til nogle fotografier af vinglas, med og uden knap). En sådan kontant og modig udtalelse er det ikke umiddelbart let at opponere imod. Tager vi det for pålydende, er der ikke meget der tyder på, at de spidsbladede blomsterslibninger kan være udført i Danmark.

Men så var der jo Poser. Han er af den stik modsatte mening. I sin bog *Alte Trinkgläser, Flaschen und Gefässe* har han meget elegant tegnet et vinglas, der meget ligner "Viinglas no.1" i Holmegaards kat.1853 (fig. 2). Og netop den skitserede type af spidsblade stemmer nøje overens med min egen tegning (7).

214 Weinglas, H109 G131 V135, graustichiges Glas, Sandabriss D17, geschnittene Lindenblattborte. Dänemark, Glashütte Holmegaard um 1835.

Lit 106/s89: mit geschnittener Weinranke, Mus44.

Fig. 2

Kommentaren til skitsen rummer ikke så få oplysninger. Læg bl.a. mærke til den tyske vending for slebet i dette tilfælde hedder "geschnitten", som er perfektum formen af verbet "schneiden". I udtrykket "Glasschnitt" genkender man lettere den føromtalte benævnelse, som anvendes om blomsterslibninger i den fælles prisliste fra Mylenberg og Aalborg fra 1859: "Med snit". Systematiske slibninger med facetter, kugler, oliver, skær o.lign. benævner tyskerne derimod "Glasschliff".

Udover de tekniske måleangivelser og beskrivelser får vi at vide, at glasset er fra Holmegaard glasværk fra omkring 1835. Hvis dette årstal holder, står vi overfor en af de allerførste danske slibninger med et blomstermotiv. Vi regner normalt med, at de nordisk og tysk inspirerede spidsglas er tidligere end glassene med knap, så tidsfastsættelsen kan meget vel være korrekt. Men hvorfra Poser har denne datering vides ikke. Til gengæld afslører bl.a. de sidste linier i kommentaren, hvorfor Poser mener, at glasset kan være fra Holmegaard. Jeg synes, det er værd at kommentere dette nærmere, da det er den eneste kilde, der nævner den danske oprindelse.

"Lit 106/s89" henviser til en artikel i *Kunst og antikvitetsårbogen 1976* (8), hvor Bent Wolstrup på tre fotos med vinglas nr. 1 viser forskellige typer vinløvslibninger fra Holmegaard (se *Glasnyt* nr. 21, s. 15, og nr. 24, s. 3) (9). Hvad der egentlig er Posers mening med at henvise til disse fotos er noget uklart, da det jo ikke kan være selve motivet af slibningen. Tilbage er så selve glasset, og så synes "bevisets stilling" at smuldre, da den viste type spidsglas med stilken drevet ud af kummens bund som tidligere nævnt langt fra er noget specielt dansk fænomen, men tværtimod særdeles vanskelig at skelne fra vores nabolande.

Den sidste oplysning "Mus.44" henviser til Empiregården, Møens Museum, som stadig har det tegnede spidsglas i sin udstilling. Desværre har museet ikke nogen proveniens på glasset, der ikke er forsynet med museumsnummer. (Museet oplyser, at det formentlig er slidt af). Heller ikke en gennemgang af museets registreringskort har givet noget resultat.

Konkluderende må man beklageligvis nok sige, at det mere er Posers personlige vurdering end egentlig dokumentation, der har tids- og stedplaceret glasset. Muligvis har Poser andre, blot ikke her tilgængelige oplysninger om, hvorfor glasset på fig. 2 skulle være dansk. Afvises kan det bestemt ikke.

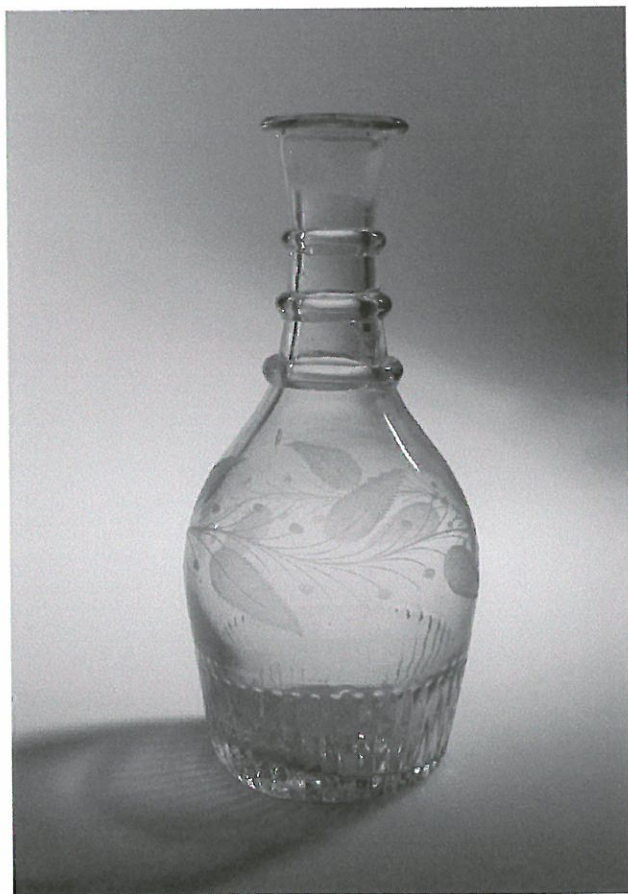
Det må indrømmes, at det smukt skitserede glas unægtelig ligner en tidlig Holmegaard.

Så her står vi så – med Roesdahls klare udtalelse om, at den spidsbladede slibning ikke er lavet i Danmark og med Posers tilsyneladende ikke så veldokumenterede Holmegaardglas fra omkring 1835.

Holmegaards studiesamling

For at komme videre i jagten på en mulig dokumentation blev Holmegaards prøve- og studiesamling aflagt et besøg. Logisk nok findes der ingen glas med den spidsbladede slibning i *prøvesamlingen* – havde det været tilfældet, var vores lille glashistoriske problem med hensyn til placeringen af denne blomsterslibning klart nok allerede løst. Men i *studiesamlingen* (dvs. indkøbt udefra) findes to karafler og et enkelt vinglas - der svarer til nævnte vinglas nr. 1 – alle med samme slibning som gengivet på fig. 1. De to karafler er begge uden prop og i øvrigt helt identiske. I tre sorte kartotekskasser er på hvide kort anført de forskellige data om de enkelte glasartikler. Denne katalogisering er udført under Mogens Schlüters ledelse.

Den ene af karaflerne kan ses på fig. 3. Om denne karaffel, der har nr. 12 i studiesamlingen, skriver Mogens Schlüter på det lille hvide registreringskort:

”½ pot karaffel med fastblæste, lodrette riller og fastblæst stjerne i bunden med opdrevet krave, anhæftet i bunden og 3 rigler om halsen.

Dekorert med en ranke af sandblæste, spidse blade. Glasmassen temmelig grå.

Købt hos Bdr. Rasmussen, Vordingborg for 5 kr. i august 1956.

Flasken synes at være ganske magen til, især med hensyn til decorationens karakter, karaffel gengivet i Elisa Steenberg ”Flaskor och Glas” side 76, og derfor sandsynligvis af svensk oprindelse”.

Fig. 3. *Karaffel fra Holmegaards studiesamling*

Schlüter mente altså, at slibningen og dermed karaffen kunne være svensk. Og det begrundede han åbenbart med et foto i Elisa Steenbergs bog fra 1952 om svenske glas og karaffer. Nu kunne det jo være rigtig spændende med egne øjne at se, hvad Schlüter egentlig hentydede til. Det lykkedes mig at opspore bogen antikvarisk, og på fig. 4 er vist den omtalte side 76 (10).

Jeg er ikke helt klar over, hvad Schlüter egentlig mener med "dekorationens karakter". Hvis udtrykket dækker over nogle glastekniske detaljer, som han mestrede, er jeg ikke kompetent til at blande mig. Hvis det derimod er selve motivvalget og motivets sammenlignelighed med studiesamlingens karaffel på fig. 3 og karaffen på side 76 i omtalte bog, kan amatørerne lettere give sit besyv med – trods et ikke imponerende foto. Ganske vist er den svenske karaffel også dekoreret med takkede spidsblade, men hele opbygningen af blomsterfrisen – med bladene arrangeret i grupper og med blomsterkroner ind imellem – adskiller sig væsentligt fra studiesamlingens og dermed fra skitsen på fig. 1.

Det slebne motiv på snapseglasset (højde 8,5 cm) på fotoet ligner tilsyneladende mere mit eget tegnede udgangspunkt – og alligevel slet ikke. Alt i alt kan der naturligvis være

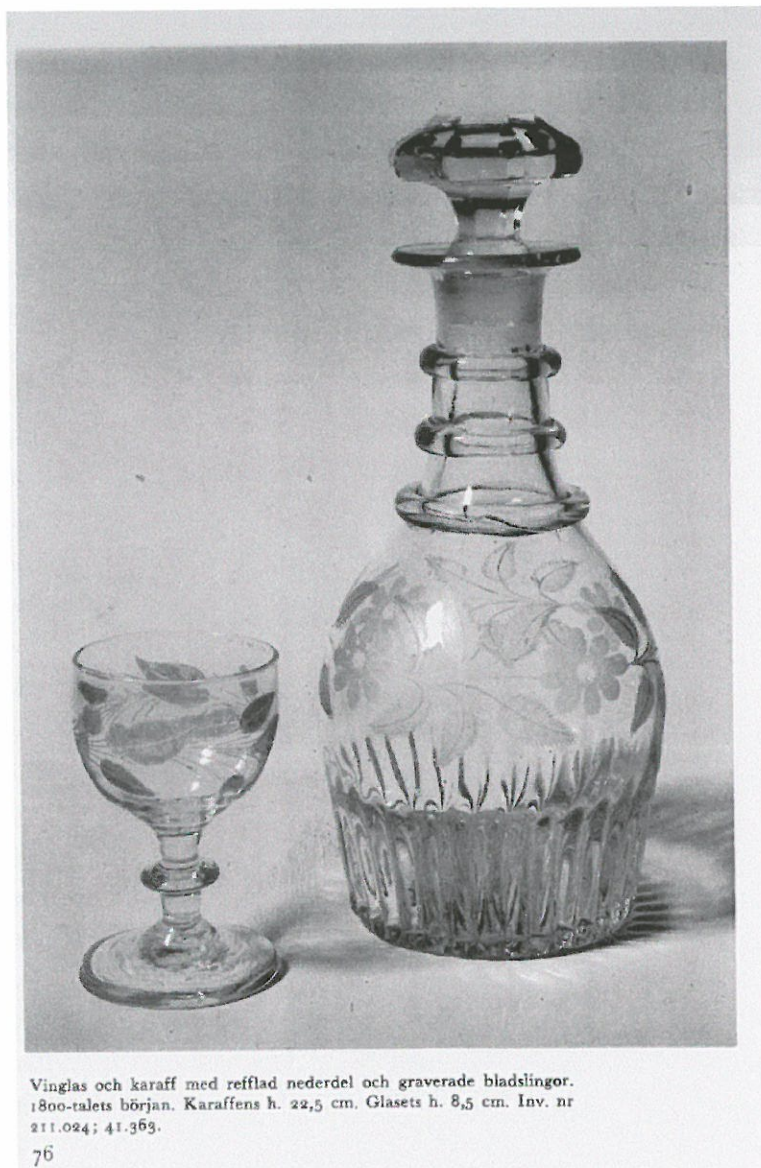

Fig. 4. *Elisa Steenberg:*
Flaskor och Glas, s. 76. 1952

en mulig forbindelse til de gode svenskere, men særlig overbevisende virker det ikke.

Studiesamlingens to karaffer og ene vinglas med spidsbladmotivet er alle erhvervet på Sjælland. Holmegaards opkøbere til samlingen må have haft en vis fornemmelse af, at disse glasartikler kunne være danske, ellers er det vanskeligt at se motivet til overhovedet at anskaffe dem. Et hurtigt overblik over studiesamlingen afslører meget få udenlandske glas i det hele taget.

Vüinglas nr. 1 og 2

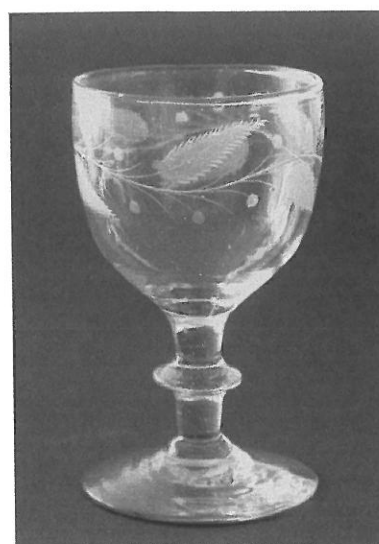
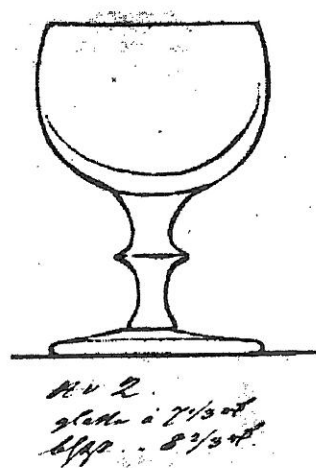
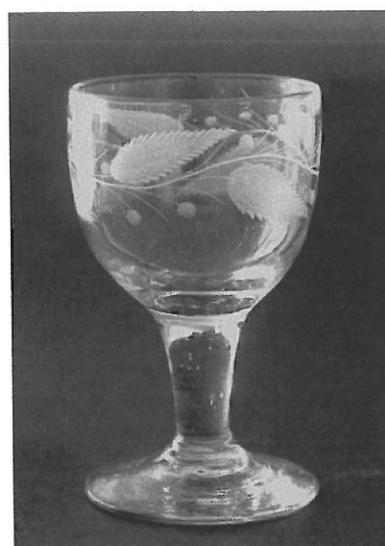
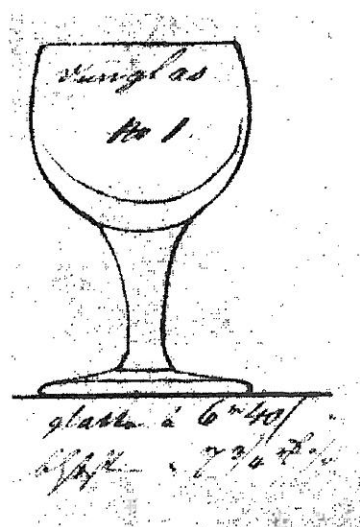

Fig. 5

De drikkeglas der hyppigst ses med den spidsbladede slibning er af vinstørrelsen. Disse kaldes ofte "Viinglas nr. 1" og "Viinglas nr. 2". Det kan passende her understreges, at benævnelserne er hentet fra Holmegaards sæt af tegninger fra omkring 1850-60 og en dateret prisliste fra 1853, som vi siden den første udgave af *Dansk Glas* udkom i 1963 med en bekvem fællesnævner har kaldt *kat.1853*.

Selv om tegningerne af de to typer på fig. 5 adskiller sig noget fra de eksisterende veldokumenterede vinglas fra Holmegaard perioden fra ca 1835 til 1870 – både med hensyn til kumme og stilk – er det blevet fast rutine at angive de to typer som "svarende til vinglas nr. 1 og/eller nr. 2". Dette gælder for så vidt også for formodede jyske glas – så ved glasinteresserede, hvilke glastyper der hentydes til.

Fig. 6 *Tre vinglas af typen nr. 2*

På fig. 6 ses endnu et vinglas nr. 2 med spidsbladet blomsterslibning. Her sat sammen med to veldokumenterede Holmegaard vinglas. Det er flankeret af til venstre et glas med vinløv, type 3 (11) og til højre et med klassisk Iserhorst motiv med pileblade og blomsterkroner. Spidsbladsmotivet på det midterste glas adskiller

sig en smule fra de øvrige viste glas med den spidsbladede slibning – bladene er knap så langstrakte, bærfrugterne lidt større. Konceptet er dog helt det samme, men sliberen sandsynligvis en anden.

Selv om ligheden mellem de tre viste glas på fig. 6 i form, størrelse, udførelse og sats (som ganske vist ikke klart fremgår af et sort/hvid foto) er mere end påfaldende, er det desværre ikke tilstrækkeligt bevis til, at vi kan postulere, at det midterste glas også er fra Holmegaard. Men det er absolut værd at have in mente, at glassene på fig. 5 og 6 samt øvrige glas med samme spidsbladede slibning ikke synes at adskille sig fra tilsvarende glas fra Holmegaard.

Vüinglas nr. 12 – det endelige bevis?

Vi vender tilbage til det tidligere nævnte *Vüinglas nr. 12* – dette noget specielle glas med den fortykkede mollex umiddelbart under kummen. I kat.1853 er på glasset indtegnet den ligeledes tidligere omtalte, karakteristiske blomsterranke, men

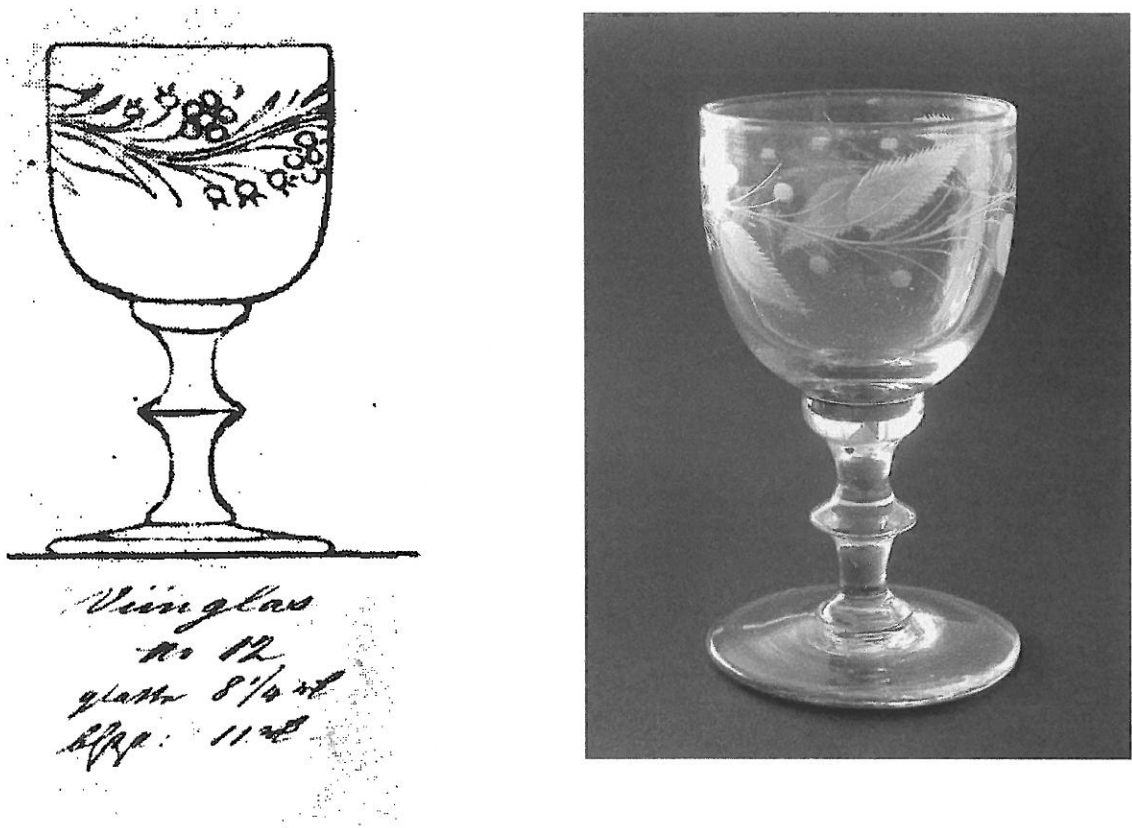

Fig. 7

glasset kendes med samtlige øvrige blomsterslibninger, inklusiv en ret unik slibning, der tilskrives Iserhorst, og som findes i Holmegaards studiesamling.

Når vinglas nr. 12 fremhæves her og ligefrem tildeles sit eget afsnit, er det fordi glasset tilsyneladende ikke kendes uden for landets grænser. Det er i alt fald ikke lykkedes for mig trods ihærdige forsøg at genfinde typen i andre kataloger – her især de svenske - eller få oplysninger fra andre samlere, der kan komme med yderligere oplysninger. Derfor fristes man til ud fra fig. 7, hvor vinglas nr. 12 er forsynet med den spidsbladede blomsterslibning, at komme med følgende konklusion: *Glasset er dansk, altså er slibningen det også!* Denne dobbelte påstand har ikke så lidt Erasmus Montanus over sig, bl.a. fordi der i glashistorien kendes flere eksempler på glas og karafler, hvor produktionslandet for glas og slibning er forskelligt. Det må dog trods alt være undtagelsen.

Disse betragtninger kan naturligvis ikke gælde for en endelige dokumentation, men indtil andet er bevist og nye oplysninger dukket op, vil jeg – i stil med Karl Heinz Poser, men i modsætning til Harald Roesdahl - tillade mig at mene, at vi roligt kan føje den nævnte spidsbladede blomsterslibning til listen over øvrige danskproducerede blomsterslibninger – med Holmegaard som det mest sandsynlige glasværk.

Torben Errboe

Refenceliste

1. *Antik & Auktion*, nr. 3, 1999, s. 33. Forlaget IN A/S, Mad & Bolig.
2. Alfred Larsen, Peter Riismøller, Mogens Schlüter: *Dansk Glas 1825-1925*, 4. udg. 1996, fig. 78. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, København.
3. Karl-Heinz Poser: *Alte Trinkgläser, Flaschen und Gefässe*, 1997, s. 100, 102 – nr. 214, 230. Eget forlag.
4. Harald Roesdahl: *Gamle glas og karafler*, 1977, s. 88. Forum A/S København.
5. Jan Kock: *Glas & Mennesker*. Aalborgbogen 1986.
6. Som ref. 4, s. 88, fig. 92 a-b.
7. Som ref. 3, s.100, nr. 214.
8. Bent Wolstrup: *Frederiksfeld og Holmegaard Glasværker i året 1834*. Kunst og antikvitetsårbogen 1976. Thanning & Appel.
9. Torben Errboe: *Noget om Holmegaards vinløv*. Glasnyt, nr. 21, maj 1998.
10. Elisa Steenberg: *Flaskor och glas*, 1952, s. 76. Nordiska Museet, Stockholm.
11. Som ref. 9. På vinløv type 3 ligger bladede næsten vandret, klatretrådene ”går tilbage samme vej”. Typenumrene er egen opfindelse og derfor ”uautoriserede”.

Glastur til Venedig

I efterårsferien 2003 var vi ca. 50 personer, dels fra Glashistorisk Selskab Aalborg og dels fra Glasmuseets Venner i Ebeltoft, som deltog i en spændende rejse til Venedig, som er det sted, hvor europæisk glaskunst startede for mange hundrede år siden, og hvor der i dag produceres utrolige mængder glas, idet man både holder gamle traditioner i hævd og eksperimenter med nye teknikker og kunstneriske udtryksformer.

Venedig er en meget speciel by, hvor al transport foregår til fods ad snævre gyder eller med båd på kanalerne. Der er et utal af skønne paladser fra byens storhedstid, mange af dem i romantisk men også tragisk forfald, bl.a. fordi den ustabile vandstand i lagunen er et problem for fundamentene. Der sås også flere skæve tårne. Markuspladsen er vidunderlig, navnlig i aftenbelysning med stemningsfuld musikunderholdning fra cafeerne. Vi så Markuskirken med de pragtfulde mosaikudsmykninger og det enestående skatkammer, som foruden mange andre klenodier rummer noget af det ældste bevarede glas, herunder et af de yderst sjældne diatretbægre. Dogepaladset er et imponerende bygningsværk og rummer enorme samlinger af sjældnen kunst. Her beundrede vi de kæmpemæssige venezianske lysekroner.

På et tidligt tidspunkt blev glasfabrikationen på grund af brandfaren flyttet til øen Murano, og her ligger glasværkerne den dag i dag side om side i hundredvis, store og små, gamle og nye imellem hinanden. Den ældste stadig aktive glasfamilie kan føre sit stamtræ helt tilbage til slutningen af 1200-tallet, og moderne kunstnere fra mange lande strømmer til for at lære og lære fra sig. Vi tilbragte to dage derude og fik set dygtige glasmagere demonstrere både traditionelle og nyopfundne teknikker. Vi oplevede en af de kostbare lysekroner blive til, blomst for blomst, og vi så hos Venini et af deres nye designs i tofarvede vaser blive sat sammen. Et andet sted blev en kæmpeskulptur i form af en kobraslange bygget op trin for trin, og i de små lampeglasværksteder sad smykkekunstnere og formede og sammensatte perler. Et glasværk havde specialiseret sig i at fremstille venezianske spejle og give dem patina som gamle spejle. Øens glasmuseum rummer samlinger fra romertiden og op til i dag,

og er absolut et besøg værd. Vi fik også en rundvisning på en nylig oprettet glasskole, der tilbyder kurser for såvel begyndere som viderekomne.

Og så besøgte vi så mange gallerier med moderne kunstglas både på Murano og i selve Venedig, at vi, der holder mest af det gamle, var lige ved at få for meget. Noget var ret så utreret, men der var da mange flotte ting, og det er rent ud sagt utroligt hvad man kan gøre med dette fantastiske materiale: glas.

En helt speciel oplevelse var det sammen Torben Sode at besøge et lille museum nær ved Markuspladsen, der havde en utrolig fin samling af perler og miniaturer i glasmosaik. Perlefremstilling er en meget gammel kunst, og perler har været udbredt til selv de fjerneste egne af jorden som betalingsmiddel og så at sige civilisationens spydspidser.

Fritid blev der ikke så meget tilovers af, men der skulle jo købes lidt med hjem. Her skal man være opmærksom på, at for at tilfredsstille efterspørgslen på turistsouvenirs bliver der desværre importeret en del billige varer fra Østen, så man kan ikke regne med, at glas købt i Venedig er Murano-glas med mindre det er forsynet med et specielt certifikat.

Turen var en stor succes, først og fremmest takket være Jan, der havde lagt et meget stort arbejde i forberedelserne og skaffet os adgang til flere samlinger, der ikke er tilgængelige for almindelige turister. Vejret var med os, og maden var god. Hjemturen blev for nogle af os lidt dramatisk, fordi vi kun på et hængende hår nåede flyveren på grund af en taxabåd, der glemte os. Italienerne kan man ikke stole på, men Venedig er pragtfuld.

IK

Brendekildeglas - En efterlysning

I den sidste halvdel af dette år afholdes to udstillinger, henholdsvis på Faaborg kulturhistoriske Museer og Fyens Kunstmuseum i Odense. Temaet for begge udstillinger er H.A.Brendekilde som glaskunstner. Udstillingerne vil vise såvel originaltegninger, arbejdstegninger som glas.

Det hidtil offentliggjorte materiale om glaskunstneren Brendekilde tager udgangspunkt i Mogens Schlütter's artikel i Kunst- og antikvitetsårbogen 1981. I artiklen redegjorde Schlütter for Brendekildes tilknytning til Fyens Glasværk i perioden 1901 til 1904. Udover at påvise, at Brendekilde havde tegnet forsiden til værkets katalog fra 1903, beskrev Schlütter samarbejdet, og især de problemer man havde med at få materiale fra kunstneren. Artiklen rejser en række spørgsmål, specielt om Brendekilde havde tegnet former til værket og ikke udelukkende dekorationer. Schlütter ender med at konstatere, at det kun var få ting der var fremstillet og alene i et meget lille omfang.

Baggrunden for artiklen var dels en række tegninger (ca. 25 stk.) der alle var signeret af Brendekilde, dels en række tegninger der befandt sig på Holmegaard Glasværk. Disse sidste betegnede Schlütter som malerværkstedets arbejdstegninger. Endelig havde Mogens Schlütter gennemgået glasværkets udgående post i den periode, hvor Brendekilde var ansat ved værket. I alt fandtes der 16 breve til kunstneren, men derimod kendes ingen breve fra kunstneren til værket.

Gennem de undersøgelser jeg har foretaget, er det lykkedes mig nogenlunde at udskille de dekorationer der kan tilskrives H.A.Brendekilde. Tilskrivningen er primært sket gennem en række hidtil ukendte originaltegninger, men også ved gennemgang af en stor samling af arbejdstegninger, der ikke var kendt da Schlütter skrev sin artikel i 1981. Udover disse kilder har gennemgangen af kopibøger og ordrebøger givet væsentlige bidrag til registreringen af de dekorationer der kan henføres til Brendekilde.

På nuværende tidspunkt mener jeg, at kunstneren har lavet mellem 125 og 150 forskellige dekorationer samt et betydeligt antal forme. En lang række af de glas der blev forsynet med dekorationer efter Brendekildes forlæg er ligeledes registreret, men der mangler stadig en del genstande. Der er på nuværende tidspunkt registreret ca. 90 originaltegninger, og da en ret stor del af disse ikke er realiseret må der være lavet mindst 75 udkast udover de allerede kendte. Næsten alle de kendte tegninger er

signeret med kunstnerens initialer, enten hab eller HAB, det er de tidligste tegninger der er signeret med små bogstaver, omkring sommeren 1903 gik Brendekilde over til at bruge store bogstaver når han signerede sine tegninger. Tegningerne er enten tuschtegninger eller akvareller.

Såfremt nogle af læserne af dette indlæg har kendskab til originaltegninger af Brendekilde, er jeg naturligvis meget interesseret i at høre nærmere herom, ligesom jeg også gerne vil have oplysninger om eventuelle arbejdstegninger.

Glassene er ikke signeret, men langt de fleste er forsynet med den fra Fyens Glasværk kendte nummerering, hvor det første nummer angiver formen, medens det sidste nummer angiver dekoreringsnumre mellem 80 og 300, der er dog enkelte der har et højere nummer. Jeg har nedenfor oplyst en række glas jeg ikke har kendskab til, men som alle er sat i produktion. Hvis nogen har kendskab til disse glas vil jeg meget gerne kontaktes og vi vil meget gerne låne sådanne glas til udstillingerne. Glassene er oplyst i grupper, således at listen er nogenlunde overskuelig. Da værket har brugt den samme dekoration på flere forskellige forme, er jeg meget interesseret, hvis nogle kender de nedenfor nævnte dekorationsnumre på andre glas end af mig anført.

Vaser: 2379/83 – 2369/87 – 2779/88 – 2391/ 91 – 2814/95 – 2847/164
2861/171 – 2820 /198 – 2850/199a & b – 2848/200 – 2848/211
3176/227 – 3174/271 – 3176/279 – 3174/282 – 3180/286 – 2841/307

Krukker: 2862/175 – 2862/227

Lamper: 1522/ 175 – 1527/231 – 1531/262

Taplamper: 2925/90 – 987/225 – 926/ 374 – 2925/377

Klaverlamper: 1399/108 – 1399/109, kuplen har nr. 1003, intet dek. nr,

Kupler: Til lamperne 1510 & 1511, dek. nr. 101 & 102

Ampler: 1066/152 – 1092/152 – 741/248 – 741/257

Bisquitdåser: 2284/236 – 2288/285

Niels Andersen
Østerled 7, st.tv.
5000 Odense C
Tlf.: 66113601

Ample : 1092/152

Krukke : 2862/175

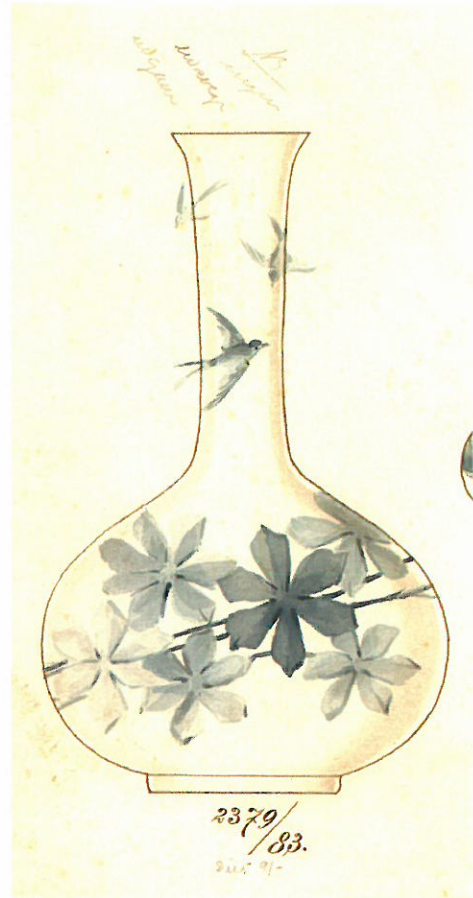
Bisquitdåse : 2284/236

VASER
2820/198 og 2814/95

HVEM HAR SET VASEN med dekor. 83 eller 87

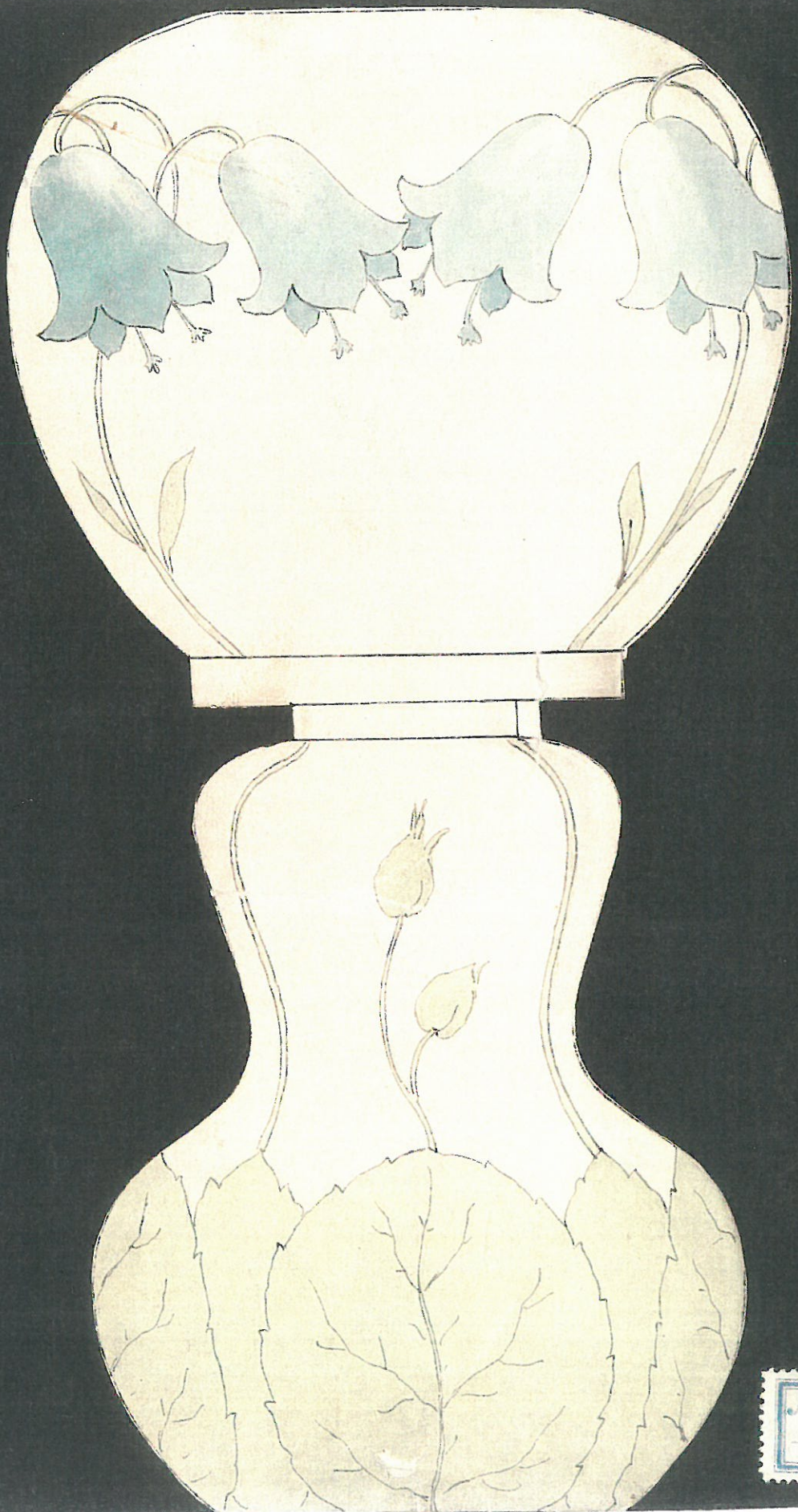

Krukke: 2862/227

Ampler: 741/257

No 19
V
S

1510 / 101

Original design of
GEOFFREY KLINGSMITH

No 1511/3/102.
10/11/97 1175

Original Finders
JOK

ET STYKKE SNURREPIBERI.

Figurflasker, d.v.s. flasker, der er blæst i en form, der skal "forestille noget", har været populære varer fra de fleste glasværker, lige så længe som fastblæsningens kunst har været kendt. De forekommer som kendte og fiktive personer, dyr og fugle, huse og andre genstande eller blot som rigt dekorerede skulpturer. Her hjemme kender vi især Kastrups "dovne dreng" og "træskoflasken", Peter og Ping, Fy og Bi, samt de søde små parfumeflasker fra "Holmegaard 1853".

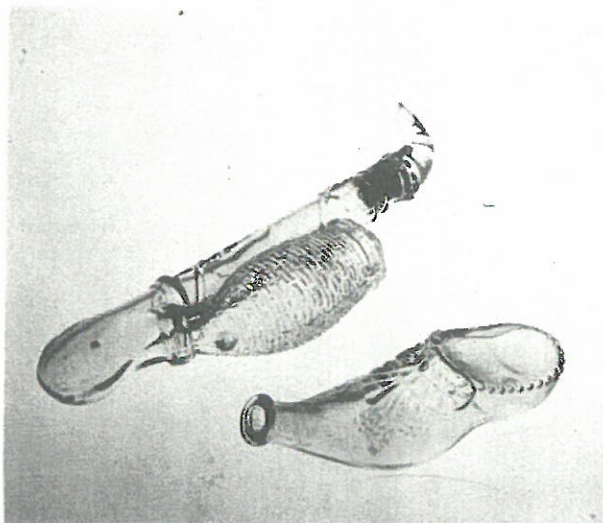
Selv er jeg faldet for en morsom flaske i form af en pibe, hvis oprindelse er noget af en gåde for mig. Hovedet er dekoreret med fletværk, og om røret er viklet en snor, der foroven ender i frynser og en kvast. Proppen udgør mundstykket og går ned i en korkring i flaskehalsen. På røret er der et stempelmærke: først BS, så et glas på stilk og sidst DER (vistnok - det stå meget svagt).

I Edward Fletcher: "Antique Bottles" er den vist i klart glas og angives at stamme fra Polen. I en artikel i Glass Collector's Digest er den vist i en annonce fra Dalzell, Gilmore & Leighton Co., Findlay, Ohio, ca 1890 og omtales som "Gammel tysk pibeflaske med ravmundstykke". Men både formen og selve flasken kan jo sagtens have krydset både landegrænser og Atlanterhavet.

Min egen flaske er i en smuk søblå farve, og proppen er i samme farve glas og ikke af rav. Den i "Antique Bottles" afbillede har også klar glasprop. En af mine glasvenner ejer et eksemplar i ravfarvet glas med det samme stempelmærke men uden prop. Den har dog sandsynligvis også været af glas og ikke rav. Så det med ravmundstykket må nok ligesom ordet "tysk" referere til forbilledet for formen.

Jeg hører gerne fra folk, som kender til denne flaske, eventuelt i andre farver, og som ved noget om, hvad stemplet står for.

IK

Referat af klubaften 28. januar 2004.

Efter traditionen i foreningen afholdes årligt en såkaldt klubaften med kaffe, the og kage, med lejlighed til at blade i kataloger og bøger og med en god snak omkring medbragte glas. Denne aften var ingen undtagelse; trods kraftigt snevejr og konkurrence fra diverse håndboldkampe var der fint fremmøde, og et meget varieret udvalg af spændende glas kom på bordet. Desværre måtte formanden meddele, at den lovede årsgave var blevet forsinket på grund af tekniske vanskeligheder og først ville foreligge næste gang. Men det har vi jo prøvet før. Som et lille plaster på såret fik vi udleveret en kopi af det nylig fundne katalogblad fra Frederiksfeld Glasværk.

Det vil blive for omfattende at nævne alle de fremviste glas, men her følger et skønsomt udvalg af, hvad vi fik at se:

En smuk klukflaske med femdelt prop i en farve, der nok må kaldes gyldenrosa med lustre.

En ting vi straks troede var et henkogningsglas, men som viste sig at være et norsk tobaksglas, givet som jubilæumsgave fra firmaet.

En helfacetteret karaffel med spids prop (Aalborg-type), fundet til spotpris i en genbrugsforretning. Den slags fund er stadig mulige!

Kastrup Glasværk lavede i anledning af sit 100 års jubilæum et lille snapse- eller likørglas med kugleformet stilk og med en fin ætset bort bestående af glasmagere i arbejde. Et eksemplar af dette glas var medbragt.

Et meget klunkestilspræget saltkar i gul optik med lyserøde tunger ved rand og fod, mindende om visse Aarhus-vaser men nok af udenlandsk oprindelse.

To høje snapseglasser fra Holmegaard, designet af Michael Bang og en lille flødekande i hvidt opalglas med mørkerødt overfang af samme kunstner.

Et ottekantet souvenirglas i rosa med lustre og prydet med et prospekt af Stolpmünde.

En lille presset skål eller asiet med guldkant forsynet med et mærke i form af en rombe med et H inden i. Man fandt ud af, at mærket står for "Heisey".

Et par ting med Mary Gregory-dekorationer, dels en kande, sandsynligvis af mellemeuropæisk oprindelse, og dels en lille sød dåse med alf og svampe, som blev tilskrevet det svenske værk Eda.

Et nyere frimurerglas med hul stilk, ombøjjet fod og stempel med fynsk lilje. I hvilken anledning var det nu det var lavet? Ingen kunne huske det.

Endnu en lyserød klukflaske, mindre, riflet og med en metalkrave ved halsen. Det måtte være en parfume-flacon.

Et kraftigt vinglas med mere bund end hulrum. Det blev kaldt et toastmasterglas. Meget forståeligt, da dette job jo kræver, at man holder måde en glad aften igennem.

Fyens Glasværks paradisplay fra 24-kataloget i en aldrig set udgave: Englemotivet i sort indfældet i opalhvid bund med perlerække. Den er så kraftig, at den nok snarere må betegnes som brevpreser.

En smuk opalhvid vase fra Fyen med bølget profil og gul blomst. Nummeret næsten ulæseligt: 836/117. Kan det passe?

Tre spændende glas, sikkert Aalborg og slebet af Lindstrøm, det ene med teksten "Bedstefar" omkranset af blomster, det andet med "Oscar" og en nisse og det tredje med et slynget L omgivet af løv.

To rødbejdsede krus med slebet devise, hhv. "Skaal min Ven" og "Lev lykkelig".

To saltkar, hvoraf det ene er Fyens og Kastrups 24-katalog nr. 707 i lysegrøn og det andet er det kaneformede i hvidt, som tilskrives Conradsminde.

Et godt gammelt rømerglas i lys olivengrøn med foden opbygget på den gamle måde af en glastråd og påsatte hindbær på stilken.

Og så til sidst den allerkæreste lille slebne karaffel med hank, enten beregnet til eddike eller til dukkestellet.

Der var meget mere, men dette udvalg viser vist tydeligt spændvidden i dette glastræf. Det blev endnu en hyggelig aften, hvor ingen vist fortrød, at de havde trodset vintervejret for at nå frem til Huset. Forhåbentlig nåede alle også hjem i god behold.

IK

PREIS-COURANT
over
GLASVARER FRA FREDERIKSFELD
hos
JOACHIM TOPP
i Kjøbenhavn.

Nr. 1.	Stk. & Tys.	Nr. 2.	Stk. & Tys.
1 Pote kaneformet . . . pr. 100 Stk.	6 1/2	10 Hvide lede Provence-Ølglas . . . pr. 100 Stk.	12
1 do. do.	6	11 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 3/4	12 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 3/4	13 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	14 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9 1/2	15 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	8 1/2	16 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	17 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	18 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	19 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	20 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	21 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	22 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	23 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	24 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	25 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	26 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	27 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	28 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	29 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	30 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	31 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	32 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	33 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	34 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	35 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	36 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	37 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	38 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	39 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	40 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	41 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	42 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	43 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	44 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	45 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	46 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	47 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	48 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	49 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	50 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	51 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	52 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	53 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	54 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	55 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	56 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	57 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	58 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	59 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	60 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	61 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	62 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	63 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	64 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	65 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	66 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	67 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	68 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	69 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	70 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	71 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	72 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	73 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	74 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	75 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	76 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	77 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	78 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	79 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	80 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	81 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	82 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	83 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	84 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	85 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	86 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	87 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	88 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	89 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	90 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	91 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	92 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	93 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	94 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	95 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	96 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 1/2	97 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	7 1/2	98 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	6 3/4	99 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. do.	9	100 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12

Nr. 1.	Stk. & Tys.	Nr. 2.	Stk. & Tys.
32 Leds Drukglas pr. 100 Stk.	6 1/2	101 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 1 Leds Niskens	1 1/2	102 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 2 Leds Niskens	2 1/2	103 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 3 Leds Niskens	3 1/2	104 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 4 Leds Niskens	4 1/2	105 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 5 Leds Niskens	5 1/2	106 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 6 Leds Niskens	6 1/2	107 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 7 Leds Niskens	7 1/2	108 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 8 Leds Niskens	8 1/2	109 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 9 Leds Niskens	9 1/2	110 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 10 Leds Niskens	10 1/2	111 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 11 Leds Niskens	11 1/2	112 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 12 Leds Niskens	12 1/2	113 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 13 Leds Niskens	13 1/2	114 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 14 Leds Niskens	14 1/2	115 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 15 Leds Niskens	15 1/2	116 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 16 Leds Niskens	16 1/2	117 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 17 Leds Niskens	17 1/2	118 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 18 Leds Niskens	18 1/2	119 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 19 Leds Niskens	19 1/2	120 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 20 Leds Niskens	20 1/2	121 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 21 Leds Niskens	21 1/2	122 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 22 Leds Niskens	22 1/2	123 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 23 Leds Niskens	23 1/2	124 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 24 Leds Niskens	24 1/2	125 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 25 Leds Niskens	25 1/2	126 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 26 Leds Niskens	26 1/2	127 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 27 Leds Niskens	27 1/2	128 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 28 Leds Niskens	28 1/2	129 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 29 Leds Niskens	29 1/2	130 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 30 Leds Niskens	30 1/2	131 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 31 Leds Niskens	31 1/2	132 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 32 Leds Niskens	32 1/2	133 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 33 Leds Niskens	33 1/2	134 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 34 Leds Niskens	34 1/2	135 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 35 Leds Niskens	35 1/2	136 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 36 Leds Niskens	36 1/2	137 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 37 Leds Niskens	37 1/2	138 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 38 Leds Niskens	38 1/2	139 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 39 Leds Niskens	39 1/2	140 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 40 Leds Niskens	40 1/2	141 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 41 Leds Niskens	41 1/2	142 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 42 Leds Niskens	42 1/2	143 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 43 Leds Niskens	43 1/2	144 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 44 Leds Niskens	44 1/2	145 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 45 Leds Niskens	45 1/2	146 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 46 Leds Niskens	46 1/2	147 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 47 Leds Niskens	47 1/2	148 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 48 Leds Niskens	48 1/2	149 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 49 Leds Niskens	49 1/2	150 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 50 Leds Niskens	50 1/2	151 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 51 Leds Niskens	51 1/2	152 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 52 Leds Niskens	52 1/2	153 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 53 Leds Niskens	53 1/2	154 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 54 Leds Niskens	54 1/2	155 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 55 Leds Niskens	55 1/2	156 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 56 Leds Niskens	56 1/2	157 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 57 Leds Niskens	57 1/2	158 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 58 Leds Niskens	58 1/2	159 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 59 Leds Niskens	59 1/2	160 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 60 Leds Niskens	60 1/2	161 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 61 Leds Niskens	61 1/2	162 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 62 Leds Niskens	62 1/2	163 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 63 Leds Niskens	63 1/2	164 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 64 Leds Niskens	64 1/2	165 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 65 Leds Niskens	65 1/2	166 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 66 Leds Niskens	66 1/2	167 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 67 Leds Niskens	67 1/2	168 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 68 Leds Niskens	68 1/2	169 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 69 Leds Niskens	69 1/2	170 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 70 Leds Niskens	70 1/2	171 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 71 Leds Niskens	71 1/2	172 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 72 Leds Niskens	72 1/2	173 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 73 Leds Niskens	73 1/2	174 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 74 Leds Niskens	74 1/2	175 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 75 Leds Niskens	75 1/2	176 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 76 Leds Niskens	76 1/2	177 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 77 Leds Niskens	77 1/2	178 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 78 Leds Niskens	78 1/2	179 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 79 Leds Niskens	79 1/2	180 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 80 Leds Niskens	80 1/2	181 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 81 Leds Niskens	81 1/2	182 Hvide lede Provence-Ølglas . . .	12
1 do. 82 Leds Niskens	82 1/		

Databaser med glasmagere fra Kastrup Glasværk

På Lokalhistorisk Samling i Tårnby får vi ofte forespørgsler om glasmagere, der har været ansat på Kastrup Glasværk.

Nu er de slægtshistoriske oplysninger, der gemmer sig i folketællinger og bevarede protokoller fra glasværket tilgængelig på vores hjemmeside på internettet:

www.bibliotek.taarnby.dk klik på Lokalhistorisk Samling og dernæst databaser.

Hovedparten af materialet stammer fra folketællingerne i perioden 1850-1911. Hertil kommer protokollen over ansatte i Kastrup 1873-1900 og i sammenslutningen af glasværker, A/S Kastrup Glasværk fra perioden 1900-1925. Disse kildesamlinger rummer i alt 2483 navne.

Hvis man vil vide hvad Tårnby Kommunes Lokalhistorisk Samling ellers har af arkivalsk materiale fra Kastrup Glasværk, kan man søge på Kastrup Glasværk:

www.danpa.dk

Med venlig hilsen
Inger Kjær Jansen

